

C.I. No. 22748 GEHEIM

gph 2 a

Hierbij heb ik de eer Uwer Excellentie
afschrift aan te bieden van " de Por " schoolkrant
uitgegeven door de Communistische Jeugd en verspreid
onder de leerlingen van eenige scholen te Leiden.

De verspreiding geschiedde o.a. door den bekenden
communist Marinus van der LUBBE geboren 3-1-'09 te
Leiden, wonende aldaar.

Gebleken is dat genoemde schoolkrant gedrukt (gesten-
cild) is in het Leninhuis, Lange Bouwelouwensteeg 32 te
Leiden.

Chef C.I.

A a n

Z.E. den Minister van Justitie

t e

' s - G R A V E N H A G E

DE POR

SCHOOLKRANT VOOR DE SCHUTTERSVELD - BRANDWIJNSTEEG - en CENTRALE
SCHOOL TE LEIDEN. UITGAVE VAN DE COMMUNISTISCHE PIONIERSGROEP "LENIN"

"DE POR" GAAT UIT PORREN

Kameraadjes!

Hier is onze schoolkrant! Wat zal dat voor een krantje wezen? zullen jullie misschien vragen. Kijk, de "Por" is een schoolkrant, waar iedere jongen en meisje in moet gaan schrijven wat er op school gebeurd en wat jullie overkomt. In onze krant zullen we tegen al hetgeen op onze school en buiten de school verkeerd is, opkomen. En er is veel verkeerd, kameraadjes! Helpt ons mee! WORDT PIONIER!

IN DE BOONEN

's Zomers is voor ons de boonentijd. Dan zijn we allemaal zoo'n beetje in de bonnen. Voor een zak boonen schoon maken betalen de kapitalisten echter zeer weinig loon, dat alle kinderen moeten meewerken, om nog iets te kunnen verdienen. En er moeten boonen schoongemaakt worden, omdat onze vaders te weinig verdienen om van te kunnen leven! Zoo moeten wij als we nog op school zijn, al werken voor heel weinig geld. Kameraadjes, de pioniers strijden daartegen! Zij eischen een goed loon voor het werk, dat onze ouders moeten doen en strijden tegen kinderarbeid! Strijdt met ons mee!

WIJ EISCHEN:

SCHOOLVOEDING

EN RECHT OP KLEEDING-UITDEELING
VOOR IEDERE SCHOOLJONGEN EN MEISJE

WIJ STRIJDEN

TEGEN GODSDIENSTONDERWIJS
TEGEN DE BESTAANDE SCHOOLSTRAFFEN
TEGEN HET ZINGEN VAN NEDERLANDSCHE
LIEDJES!

SLAAG !!!

Op de Brandwijnsteegschool hebben we een onderwijzer, die al heel weinig zelfbeheersching bezit. Voor alle kleinheden krijgen de kinderen van meester van Leeuwen slaag! Kameraadjes, daartegen moeten wij met alle kracht opkomen om deze meester duidelijk te maken, dat we niet op school komen om geslagen te worden maar om te leren!

WEG MET HET GODSDIENSTONDERWIJS!

EEN CENT VOOR ONZELIEVEHEER!

Op de Schuttersveldschool kan je voor een cent godsdienstonderwijs krijgen. Toch heet dat een "neutrale" Gemeenteschool! Een zekere dominee of meester KOK vertelt de kinderen dan allerlei mooie verhalen over "Jonas in de Wallevisch" en de "Ark van Noach" en meer van dat lekkers. Om de kinderen maar te trekken, worden er mooie plaatjes uitgedeeld, terwijl de kinderen die niets met die rommel te maken willen hebben, in dien tijd moeilijke sommen moeten maken! En de kinderen die blijven zitten noemt mijnheer "KOK Heidenen en zoo kweken ze voort durend ruzie's tussen de kinderen. Waarom toch kameraadjes? Wel, de godsdienst moet ons onderdanigheid leeren voor de meesters en later voor de bazen.

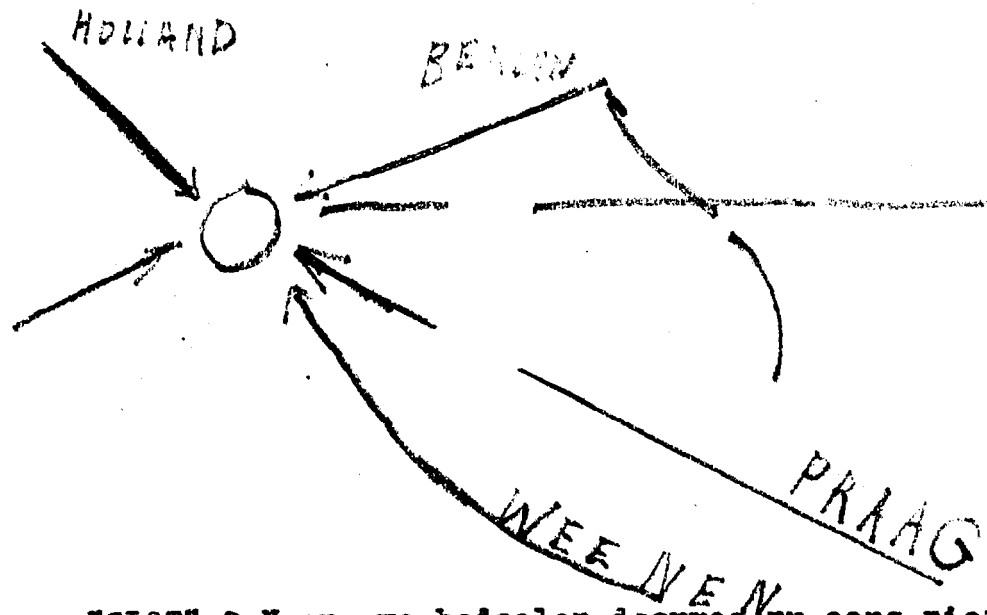
WEG MET DEZE CENT GODSDIENST
ONDERWIJS! LAAT DIE DOMMERS
ZELF HUN SPROOKJES GELOOVEN
MAAR ER ONS MEE VAN HET LIJF
BLIJVEN! WIJ WILLEN LEEREN OVER
LENIN EN DE STRIJD DER ARBEIDERS

WAT IS HET
20.8.1 2.6.21

SLOT

KIEST ^{EEN} AFGEVAARDIGDE NAAR HALLE!!

LENINGAAT

Ja, wat is een "SLOT" ? Neen, we bedoelen daarmee nu eens niet het einde van de schoolkrant. Ook geen deurslot of een kasteel. Wat denken jullie wel, dat het is? Wel, we zullen het je maar vertellen.

"SLOT" is een Russisch woord en het beteekent ongeveer een heel groote bijeenkomst. In Halle aan de Saale, in Duitschland, wordt van 15 tot 20 Juli zoo'n groote bijeenkomst gehouden van Arbeiderskinderen. Uit alle deelen van de wereld, tot heel uit Amerika en Azie toe, zullen daar de arbeiderskinderen bijeenkomen. Zij zullen een wapenschouwing houden over de kracht van de beweging der arbeiderskinderen, zij zullen daar met zijn allen laten zien, hoe sterk ze wel zijn. Meer dan TWINTIG DUIZEND kinderen zullen daar bijeenkomen, er hun turnfeesten houden, demonstreeren voor de eischen der arbeiderskinderen, de maatregelen bespreken die noodig zijn om de strijd voor de belangen der arbeiderskinderen verder te voeren.

Kameraadjes !

Ook uit Holland moeten de arbeiderskinderen over deze groote gebeurtenis hooren, ja, er moeten HOLLANDSCHE ARBEIDERSKINDEREN NAAR HALLE ! Allemaal, dat gaat natuurlijk niet ! Maar jullie moet van jullie scholen een der beste aanwijzen, om naar Halle te gaan en jullie daarover later te vertellen ! We zullen binnenkort een schoolvergadering houden, daar moeten jullie komen en een van je makkers kiezen, die naar Halle zal gaan ! Let dus goed op ! Bespreek met elkaar vertel iedereen over het groote "Slot" in Halle ! Leve de groote kinderbijeenkomst in Halle, van 15 - 20 Juli ! Leve de strijd der arbeiderskinderen van Holland en van de geheele wereld !

Afschrift.

POLITIE LEIDEN
I.D.No.726.

LEIDEN, den 10 Juli 1930.

GEHEIM.

Onder terugzending der mij met Uwe apostille, dd. 3 deze A.Z.(Kabinet) om bericht en raad in handen gestelde stukken, heb ik de eer U EdelAchtbare, het navolgende te berichten:

Woensdag 28 Mei 1930 des voormiddags plm.8.30 uur, constateerde een in de Van d.v.Werfstraat surveilleerend agent van politie, dat eenige jongens van plm. 10 jaar in het bezit waren van een krantje. Op de vraag, welke de agent hen stelde, wat zij lazen, antwoordden de jongens: "dat is de schoolkrant; die hebben wij van Van der Lubbe gekregen". Bij inzage bleek den agent, dat de courant "De Por" heette. Een exemplaar is door den agent in beslaggenomen en aan mijn bureau gedeponneerd. Hij rapporteerde daarbij, dat de verspreider zeer vermoedelijk was de bekende communist: Marinus van der Lubbe, geboren 13 Januari 1909 te Leiden, metselaar, wonende Lange Bouwenlouwensteeg No.32 ('t Leninhuis), die hem even voordat hij bovenbedoelde jongens had aangesproken, was gepasseerd. Toen mij "De Por" onder de oogen kwam en ik haar had nagelezen, kwam ik tot de conclusie, dat de inhoud niet van opruienden aard was. Wel achtte ik het gedeelte waarover "Meester van Leeuwen" werd geschreven, een beleedigend karakter dragen.

- Ik -

Ik heb den onderwijzer van Leeuwen laten hooren over een klacht tegen Van der Lubbe uit te lokken om dan tegen dezen te kunnen optreden. De heer Van Leeuwen wenschte echter geen klacht te doen.

Uit datzelfde onderzoek bleek, dat het Hoofd der school aan de Brandewijnsteeg, de Heer Bosma, reeds met Van der Lubbe over de verspreiding van "De Por" had gesproken, waarbij Van der Lubbe had geantwoord, dat "gevallen als in de krant vermeld hem waren medegedeeld en hij zich niet geroepen gevoelt deze eerst te onderzoeken alvorens ze te publiceeren".

In den nacht van 3 op 4 Juni 1930 is Van der Lubbe door mijne afdeeling recherche gearresteerd tot het ondergaan van veertien dagen gevangenisstraf.

Vrijdag 20 Juni 1930, des middags te 12 uur, werd door een mijner agenten geconstateerd, dat Van der Lubbe op den Rijnsburgersingel gelijkluidende exemplaren van "De Por" uitdeelde aan de kinderen komende uit de school aan het Schuttersveld. Op de komst van dien agent verwijderde Van der Lubbe zich. Tot zoover de feiten.

Ik kan hieraan nog toevoegen, dat de gedragingen van Van der Lubbe door mijn personeel zooveel mogelijk worden nagegaan. Mijne geheele personeel, zoowel de rechercheurs als het geuniformeerde personeel kent hem. Van der Lubbe is wat men pleegt te noemen "eene brutale vlerk", die steeds het politiepersoneel "zuigt". Mijn personeel is zeer op hem gebeten en van hem wordt niets door de vingers gezien. Hij is dan ook reeds eenige malen bekeurd o.m. terzake ordeverstoring, deelnemen aan een zonder vergunning gehouden optocht, plakken, enz.

Mocht hij overgaan tot het uitgeven van een schoolkrant,
waarvan de inhoud (strafbaar) opruiend is, dan zal ik on-
middellijk tegen hem doen optreden.

De Commissaris van Politie
(get.) R.J.Meyer.

Voor afschrift,
De Burgemeester van Leiden,
(get.) A.v.d.Sande Bakhuijzen.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal van
Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'C. J. F. de Vries', with a long horizontal flourish extending to the right. The signature is written over a single horizontal line.

Afschrift.

G E M E E N T E L E I D E N .

No. 71 KABINET.

Onderwerp: Verspreiding
Comm.Schoolblad.

LEIDEN, 14 Juli 1930.

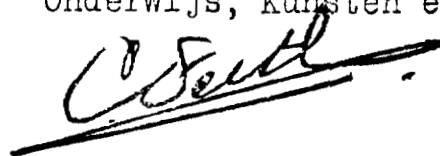
Ter voldoening aan het verzoek vervat in Uwe apostille van 2 Juli j.l., No.5 Kabinet, en met terugzending van de daarbij gevoegde stukken betreffende de verspreiding van de Communistische Schoolkrant "De Por", heb ik de eer Uwe Excellentie hiernevens te doen toekomen afschrift van een rapport van den Commissaris van Politie, waaraan ik mij de vrijheid veroorloof mij te refereeren.

De Burgemeester van Leiden,
(get.) A.v.d.Sande Bakhuijzen.

Aan:

Zijne Excellentie den Minister van
Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Overeenkomstig het oorspronkelijke,
De Secretaris-Generaal van
Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,

Exh. 21 Juli 1930 no. 2274 Geheim (F421)

MINISTERIE VAN ONDERWIJS, KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN.

BERICHT OP SCHRIJVEN VAN 30 Juni 1930,
Afd. 2A, No.2034, Geheim (F.421).

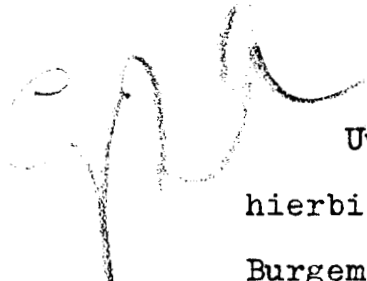
NR. 5 ~~XXX~~ KABINET.

SPOED

BETREFFENDE verspreiding te LEIDEN
van de communistische schoolcourant
"De Por".

MEN GELIEVE BIJ HET ANTWOORD NAUWKEURIG
HET ONDERWERP, DE DAGTEKENING, HET NR.
EN DE AFD. VAN DIT SCHRIJVEN TE VERMELDEN.

'S GRAVENHAGE, 17 Juli 1930.

Uw nevenvermeld schrijven met bijlagen, welke laatste hierbij teruggaan, heb ik in handen gesteld van den Burgemeester van LEIDEN. Een afschrift van zijn antwoord, van 14 Juli 1930, No.71, Kabinet, en van het daarbij gevoegd rapport van den Commissaris van Politie, te LEIDEN, van 10 Juli 1930, I.D., No.726, gaan hiernevens. Kennisneming van deze stukken geeft mij geen aanleiding Uwe Excellentie te verzoeken tegen den daarin genoemden M. van der Lubbe tot het nemen van eenigen maatregel wegens verspreiding onder de schooljeugd te LEIDEN van de communistische schoolcourant "De Por" over te gaan.

DE MINISTER VAN ONDERWIJS,
KUNSTEN EN WETENSCHAPPEN,

AAN

den Heer Minister van Justitie.

ABA 2.14.20 . min. v. onderwijs en wetenschappen
archief van de afdeling kabinet . inv. nr. 237 Exh. 1 juli '30
nr. 5 kabinet

Enh. Juli 1930, Nr. 5 Kabinet
MINISTERIE VAN JUSTITIE.

AFDEELING 2 A. 's-GRAVENHAGE, den 30 Juni 1930.

No. *22748* Geheim. (F. 421)

*Men wordt verzocht bij de aanhaling van
dezen brief, dagteekening, afdeeling en nummer
aan te geven.*

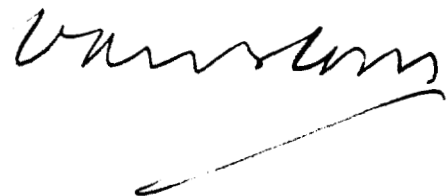
Bericht op schrijven van

betreffende schoolkranten.
(C.P.H.)

MIN. v. ONDERWIJS
INGEKOMEN
1 - JULI 1930
Kunst. en Wetensch.

Hiernevens heb ik de eer Uwer Excellen-
tie ter kennisneming en met verzoek om terug-
zending te doen geworden een rapport van den
C.I. dd. 20 Juni j.l. no.22748 geheim met bij-
lage, betreffende de verspreiding te Leiden
van een communistische schoolkrant „ De Por „

De Ministervan Justitie,
Namens den Minister,
De Secretaris-Generaal,

Aan

Zijne Excellentie den Minister
van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Politie Leiden.
T. D. N: 726.

Leiden, den 10^{en} Juli 1930.

Geheim.

Onder heringegending der mij met Uwe apostille, dd 3 dezes A.L. (Kabinet) om bericht en raad in handen gestelde stukken, heb ik de eer U Edelhebber het navolgende te berichten:

Woensdag 20 Mei 1930 des voormiddags plm 8.30 uur, constateerde een in de Van der Werfstraat surveillerend agent van politie, dat eenige jongens van plm 10 jaar in het bezit waren van een krantje. Op de vraag, welke de agent herstelde, wat zij lezen, antwoordden de jongens: « dat is de schoolkrant; die hebben wij van Van der Lubbe gekregen ». Bij inzage bleek der agent, dat de courant « De Por » heette. Een exemplaar is doordien agent inberleggensamen en naar mijn bureau gedeponeerd. Hij rapporteerde daarbij, dat de verspreider zeer vermoedelijk was de bekende communist: Marinus Van der Lubbe, geboren 13 Januari 1909 te Leiden, metelovers, woonde Lange Boevenlooverweg N: 32 (t. Leninhuis), die hem, even omdat hij boecubestelde jongens had aangesproken, was gepasseerd. Toen mij « de Por » onder de ogen kwam en ik haar had nagelezen, kwam ik tot de conclusie, dat de inhoud niet van opreienender aard was. Wel achtte ik het gedulde maar over « Meester van Leeuwen » werd geschreven, een beleedigend karakter dragen. Ik heb der ondeskrijper van Leeuwen laten hooren om een klacht tegen Van der Lubbe uit te lokken om daar tegen dozen te kunnen optreden. De heer van Leeuwen wenschte echter geen klacht te doen.

Uit datzelfde onderzoek bleek, dat het Hoofd der school aan de Brandweersteeg, de Hoor Boorman, reeds met Van der Lubbe over de verspreiding van „De Por“ had gesproken, waarbij Van der Lubbe had gezantwoord, dat „gevallen als in de Kruist vermeld heet waar, medegedeeld en hij zich niet geroepen gevoelde deze eerst te onder zoeken alvorens ze te publiceren.“

In de nacht van 3 op 4 juni 1930 is Van der Lubbe door mijne afdeling recherche gearresteerd tot het ondergronds was, veertien dagen gevangenisstraf.

Vrijdag 20 Juni 1930, des middags t 12 uur,
 werd door een mijner agenten geconstateerd,
 dat van de Lubbe op olie Keijsburgersingel
 gelijklopende exemplaren van « de Por » uit-
 deelde aan de kinderen komende uit de
 school van het Schuttersveld. Op de komst
 van dien agent werd de van de Lubbe
 zich. Tot zoover de feiten!

Ik kan hieraan nog toevoegen, dat de gedragingen van Van der Lubbe door mijn personeel zooveel mogelijk worden nagegaan. Mijn geheele personeel, zoowel de rechercheurs als het geuniformeerde personeel kent hem. Van der Lubbe is wat men pleegt te noemen „een brutale vlerk“, die steeds het politiepersoneel „Leigt“. Mijn personeel is zeer op hem gebeten en van hem wordt niet door de vingers gezien. Hij is dan ook reeds enige malen bekend o.m. ter zake ordeverstoring, deelnemen aan een dorre vergunning gehouden optocht, plakken, enz.

Mocht hy overgaan tot het uitzoeken van een
schoolkraut, waarvan de inhoud (strafbaar)
opruimend is, dan zal ik onmiddellijk tegen
hem doen optreden.

De Commissary van Politie.
(get). R. J. Meyer.

Voor *U*pschrift.

De Burgemeesters van Leiden,

И. И. Щапович.

RICHT OP SCHRIJVEN VAN 30 juni 1930. 14d. 2 A.
034, Geheime (F. 421), BETREFFENDE verspreiding te
in de communistische schoolcourant „De Por-
EZENDEN 4 BIJLAGEN, TE WETEN: de 2 bijlagen
1 Juli 1930, N:o 5, Kabinet, en afschrift van resolutie en
bijlage daarvan.

VERVOLG OP EXH. 15 juli 1930, N:o 5, Kabinet.

ZEGEL.	REGISTR.	LEGES.
VISIE, MEDEPAR. AFD. —		
GELD, BEZW. 192 —, ART. — F —		
GESCHREVEN DOOR Grieco	GECOLL. DOOR W. H.	VERZONDEN DOOR

VOEGEN — STUK

TER RESUMTIE
AANGEBODEN

Juli 1930.

AAN

'S-GRAVENHAGE,

17 Juli 1930.

Meer Minister van Justitie.

Uw memoermeld schrijven met bijlagen, welke laatste hierbij teruggaan, heb ik in handen gesteld van den Burgemeester van Leiden. Een afschrift van zijn antwoord van 14 Juli 1930, N:o 71, Kabinet, en van het daarbij gevoegd rapport van den Commissaris van Politie, te Leiden, van 10 Juli 1930, T.D. N:o 726, gaan hiernevens. Vermoeding van deze stukken geeft mij geen aanklading ^{te vers. 10} te vers. 10 tegen den daarin genoemen M. van der Lubbe tot het nemen van eenigen maatregel wegens verspreiding onder de schooljeugd te Leiden van de communistische schoolcourant „De Por” over te gaan.

De Minister, enz.

af.

17.

GEMEENTE LEIDEN

No.

Nº 5 Kabinet.

Uth. 15 Juli 1930, N° 5 Kabinet

ONDERWERP:

LEIDEN, DEN

14 Juli

1930

Verporeiding
Comm. Schoolblad

N.B. GELIEVE BIJ HET ANTWOORD
DATUM, NUMMER EN ONDERWERP
VAN DIT SCHRIJVEN AAN TE HALEN.

MIN. v. ONDERWIJS

INGEKOMEN

15 JULI 1930

Kunst. en Wetensch.

Afd.

Enk. 15 JULI 1930

No

Ter voldoening aan het verzoek
vervat in Uwe apostille van 2 Juli
N° 5 Kabinet, en met terugkoming
van de daarbij gevoegde stukken be-
treffende de verporeiding van de
Communistische Schoolkrant „De
Por“, heb ik de eer Uwe Excellentie
hiernevens te doen toekomen afschrift
van een rapport van den Commissaris
van Politie, waaraan ik ^{mij} de vrijheid
veroorloof mij te refereren.

De Burgemeester van
Leiden,

Daarwaars

AAN

Lijce Excellentie den Minister
van

Onderwijs, Kunst en Wetenschappen.